

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2025/2015
17.03.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у спору по тужби тужиоца С.С. из Г., кога заступа пуномоћник И.Д., адвокат из Б., против туженог Дом здравља Г. из Г., кога заступа пуномоћник Љ.Ч., адвокат из Б., ради утврђења исплате зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Нишу Гж1 бр.22/15 од 09.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 17.03.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца С.С. из Г., изјављена против решења Вишег суда у Нишу Гж1 бр.22/15 од 09.02.2015. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Нишу П1 бр.1138/2011 од 07.05.2014. године, ставом првим изреке одбачена је тужба тужиоца којом је тражио да се утврди да је у радном односу код туженог почев од 01.07.1999. па надаље, да се обавезе тужени да тужиоцу призна сва права из рада и по основу рада. Ставом другим одбачена је тужба тужиоца којом је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име накнаде штете због неисплаћене зараде износ од 735.494,00 динара, са каматом по закону на износе и по датумима доспећа ближе наведеним у изреци.

Виши суд у Нишу решењем Гж1 бр.22/15 од 09.02.2015. године одбија жалбу тужиоца и решење Основног суда у Нишу П1 бр.1138/11 од 07.05.2014. године у ставу првом изреке потврђује. Укида наведено решење у ставу другом изреке и у овом делу предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Против другостепеног решења, у делу у коме је правноснажно одбачена тужба тужилац изјављује благовремену и дозвољену ревизију. Ревизију

изјављује због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано другостепено решење на начин прописан чланом 399. у вези члана 412. релеватног Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 ... 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14) и донео одлуку као у изреци из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. У побијаном другостепеном решењу дати су разлози о свим одлучним чињеницама, који нису међусобно нејасни ни противречни, па се неосновано ревизијом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП. Других битних повреда одредаба парничних поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужиоца нема.

Према стању у списима тужилац је поднео тужбу против туженог којом је тражио да се утврди да је у радном односу код туженог почев од 01.07.1999. године па надаље и да се обавезе тужени да му призна сва права из рада и по основу рада и исплати износ од 735.494,00 динара на име накнаде штете због неисплаћене минималне зараде. Тужилац је био у радном односу код КБЦ П. до 01.07.1999. године. Од тог датума на основу писмене изјаве преузет је у Дом здравља у Г.. Решењем бр.726 од 18.07.2003. године распоређен је на пословима административног радника у амбуланти у Л., где је фактички обављао послове до 30.07.2003. године када је по усменом налогу директора престао са радом. До тада му је исплаћивана накнада зараде у минималном износу у складу са закључком Владе Републике Србије. Такву зараду је остваривао све до 31.05.2005. године када му је иста укинута. Тужилац је преко пријатеља сазнао да му је од 01.06.2005. године обустављена је исплата минималне зараде. Дана 14.07.2005. године је добио потврду којом је обавештен да од 01.06.2005. године није на платном списку туженог. Тужилац је послао туженом захтев за уписивање датума запослења у радној књижици који је заведен под бројем 1170/1 у коме је изјавио да је 14.07.2005. године добио потврду којом је обавештен да је брисан са платног списка од 01.06.2005. године.

С обзиром на тако утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применили материјално-процесно право када су одбацили тужбу тужиоца за утврђење да је у радном односу код туженог и да се обавезе тужени да му призна сва права из радног односа.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става нижестепених суда.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове. Чланом 195. Закона о раду прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени тј. представник синдиката чији је запослени члан, а кога запослени овласти може да покрене спор пред надлежним судом, а рок за покретање истог је 90 дана од дана достављања решења, тј. сазнања за повреду права, а то је дан када је запослени дознао да му је неко право ускраћено, ограничено, сужено или нарушено и рок почиње првог наредног дана од сазнања.

Тужилац је дана 14.07.2005. године добио потврду којом је обавештен да је од 01.06.2005. године брисан са платног списка тужиоца, а тужбу је поднео 21.11.2006. године након истека рока од 90 дана. У таквој ситуацији је правилан закључак нижестепених судова да је наступила преклузија тј. губитак права на судску заштиту, због чега је тужбу тужиоца у том делу ваљало одбацити. Из одредбе члана 195. Закона о раду произилази да онај чије је право повређено може покренути судски спор у року од 90 дана од дана достављања решења односно сазнања за повреду права. Наведено значи да је такав рок преклузиван у ком смислу његовим пропуштањем се губи право на ову врсту заштите, будући да је реч о радном спору, којим тужилац тражи утврђење да је у радном односу код туженог, те се у том смислу примењују одредбе Закона о раду. Иако тужилац није добио решење да му је престало право на даљи рад, право запосленог је повређено фактичком радњом туженог, па се имајући у виду то, рок рачуна од дана сазнања да му је неко право ускраћено. Тужилац је сазнао да му је престало право на исплату зараде од 01.06.2005. године, дана 14.07.2005. године, кад је добио потврду од стране туженог, те је самим тим од тог дана почео да му тече рок за подношење тужбе. Тужба је поднета у овом радном спору дана 21.11.2006. године, по протеклу рока од 90 дана што значи да је наступила преклузија тј. губитак права на судску заштиту.

Неосновани су и наводи ревидента, да је у конкретном случају требало применити одредбе Закона о радним односима у државним органима, а не одредбе Закона о раду. Ово из разлога што се на запослене у јавним службама примењују правила из члана 23. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94). Том одредбом прописано је да у погледу права обавеза и одговорности запослених у установи из члана 3. став 1. овог закона, примењују се прописи о запосленим у државним органима ако законом није другачије утврђено. То даље значи да на питања која нису урађена овим законима примењује се Закон о раду. У здравственим установама примењује се Закон о раду како то произлази из члана 19. став 2. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 17/92, 26/92, 50/92, 52/93, 67/93, 45/94, 25/96, 18/2002 и 101/2005) и члана 104. став 2. Закона о здравственом осигурању (18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 95/96, 46/98, 54/99, 29/2001, 18/2002, 80/2002 и 84/2004) имајући у виду да је овим одредбама прописано да се у погледу права обавеза и одговорности запослених у здравственој установи примењују прописи о радним односима у предузећима и колективни уговор. Како је наведеном законском одредбом из члана 195. Закона о раду, прописан преклузивни рок од 90 дана од сазнања за повреду права, а до момента подношења тужбе, у овој парници тај рок је истекао, судови су правилно

применили материјално-процесно право када су одбацили тужбу тужиоца, услед наступања преклузије.

Наводи ревидента о погрешној примени права не могу се прихватити као основани.

Следом реченог одлучено је као у изреци применом члана 405. став 1. а у вези члана 412. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**